

ANDRAGOŠKO DRUŠTVO SLOVENIJE

Andragoško društvo Slovenije - ADS

Slovenian Adult Education Association - SAEA

Šmartinska 134a

1000 Ljubljana, Slovenija

Telefon: + 386 1 58 42 566

Fax: + 386 1 58 42 550

www.andragosko-drustvo.si

PROGRAM ANDRAGOŠKEGA DRUŠTVA SLOVENIJE ZA LETO 2009

Andragoško društvo Slovenije (ADS) bo v letu 2009 nadaljevalo s programsko usmeritvijo, ki jo je oblikovalo v letu 2007, njene poglavitne točke pa so:

- dejavnost je treba naravnati na vprašanja, ki zanimajo člane in 'uporabnike' društva; ciljne populacije pri tem so zlasti: strokovnjaki, tako teoretiki kot tudi praktiki;
- društvo naj omogoča dialog med strokovnjaki, v strokovne razprave naj vključuje tudi strokovnjake drugih strok in področij, katerih razmišljanje povezuje skupni interes za izobraževanje odraslih;
- društvo zastopa pozicije andragogike in izobraževanja odraslih v aktualnih (nastalih) družbenih razmerah;
- v dejavnosti ADS je potrebno nameniti ustrezno pozornost tudi starejšim članom ADS (seniorji) in študentom;
- pospeševati je potrebno izmenjavo dobrih praks in informacij na strokovnem področju;
- s takšno dejavnostjo ADS ne bo posegalo v naloge in pristojnosti drugih institucij in jim konkuriralo, pač pa jih bo s svojim delovanjem dopolnjevalo in razvijalo ter spodbujalo partnersko sodelovanje z njimi.

Ob udejanjanju navedenih temeljnih usmeritev bodo aktualni programi ADS tudi v letu 2009 obsegali tale področja nalog:

1. izboljševanje sistemske ureditve izobraževanja odraslih v Sloveniji (zahteve, pobude in predlogi in njihovo udejanjanje pri odgovornih nosilcih vzgojno-izobraževalne politike in andragoške stroke);
2. organiziranje strokovnih srečanj, posvetov, konferenc in sestankov;
3. sodelovanje v projektih in aktivnostih s področja izobraževanja odraslih;
4. povezovanje z drugimi subjekti – strokovnimi in nevladnimi organizacijami – ki delujejo na področju ali v interesu izobraževanja in učenja odraslih in sodelovanje z njimi;
5. promocija ter stiki z javnostmi in mediji; urejanje spletnih strani;
6. informiranje članstva;
7. skrb za izboljšanje finančnega in materialnega položaja društva;

8. izboljševanje organiziranosti in učinkovitosti delovanja društva;
9. vzdrževanje mednarodnih stikov in zastopanje asociacije v mednarodnih združenjih;
10. spremljanje aktualnih dogodkov in odzivanje nanje;
11. organiziranje družabnih srečanj in aktivnosti.

1. Sistemsko urejanje izobraževanja odraslih

Nadaljevali bomo z uveljavljanjem naših zahtev za sistemsko ureditev izobraževanja odraslih. 'Lista zahtev Andragoškega društva Slovenije', ki smo jo sprejeli v letu 2006, je bila v preteklih dveh letih sicer obravnavana večkrat in pri različnih organih, ob različnih priložnostih pa je bila tudi predstavljena članom ADS in drugim. V volilnem letu 2008 je ADS poslalo vsem političnim strankam predlog, da v svoje programe uvrstijo tudi naloge za razvoj izobraževanja odraslih; naslov dokumenta, ki je bil objavljen 18. julija 2008, je 'Strateške naloge na področju izobraževanja odraslih. Predlog in pobuda za programe političnih strank.'

Kljub aktivnostim za udejanjanje teh zahtev in pobud, se sistemska ureditev izobraževanja odraslih do zdaj ni bistveno spremenila in izboljšala. Zato bo ADS tudi v letu 2009 nadaljevalo dejavnosti za izpeljavo tehle nalog:

a/ Nadaljevali bomo prizadevanja, da Ministrstvo za šolstvo in šport obravnava predloge iz 'Liste zahtev ADS za sistemsko urejanje izobraževanja odraslih v Sloveniji' in sprejme v zvezi s tem ustrezne odločitve. Za takšno obravnavo smo ministrstvu že februarja 2007 predložili tudi podrobnejši operativni načrt in prioritete, na katere pa do zdaj MŠŠ še ni predložilo svojih stališč in mogočih rešitev. Vztrajali bomo, da direktor Direktorata za srednje in višje šole ter izobraževanje odraslih na MŠŠ izpolni obljube, danes s strani tedanjega direktorja Direktorata, g. Janeza Mežana, na konferenci 'Nacionalna strategija izobraževanja odraslih, pogled naprej' (v Ljubljani, dne 31.8.2007), da bo MŠŠ zahteve ADS kmalu obravnavalo in upoštevalo predloge.

b/ Od MŠŠ bomo tudi zahtevali uskladitev časovnega okvira Resolucije Nacionalnega programa izobraževanja odraslih z drugimi strateškimi dokumenti Slovenije za obdobje do leta 2013, ki jo je napovedal g. Mežan v svojem prispevku 'Izobraževanje in usposabljanje 2010 in razvoj strategije izobraževanja odraslih v Sloveniji' na navedeni konferenci (v Ljubljani, dne 31.8.2007).

c/ ADS bo ministra za šolstvo in šport opozorilo, da nam odgovorno osebje MŠŠ že dve leti daje prazne obljube, ki jim ne sledijo tudi napovedani ukrepi. Če danih obljub tudi prvi polovici leta 2009 MŠŠ ne bo začelo udejanjati, bo ADS uporabilo vse razpoložljive možnosti, da s sredstvi civilne družbe (v sodelovanju z drugimi strokovnimi asociacijami za izobraževanje odraslih) in s pomočjo strokovnih institucij ter prek sredstev javnega obveščanja in širše javnosti opozori na svoja prizadevanja za sistemsko ureditev izobraževanja odraslih in neodzivnost MŠŠ za reševanje sistemskega položaja izobraževanja odraslih. Pri tem se bo sklicevalo na 'Strategijo vseživljenjskosti učenja v Sloveniji', ki jo je julija 2007 sprejelo MŠŠ.

č/ ADS bo spodbujalo prizadevanja za udejanjanje 'Strategije vseživljenjskosti učenja v Sloveniji'. Pri tem je potrebno zlasti:

- pripraviti Operativni načrt Strategije, za kar naj MŠŠ čim prej imenuje skupino strokovnjakov za njegovo pripravo
- sprejeti načrt za promocijo Strategije.

Pri udejanjanju Operativnega načrta ima pomembno vlogo izobraževanje odraslih, zato je skrb za to tudi ena od prioritetenih nalog ADS. Zainteresiranost za to so pokazali in potrdili tudi udeleženci konference 'Strategija vseživljenjskosti učenja v politiki in praksi' (v Ljubljani, dne 30.8.2007), ki so na konferenci

obravnnavali 'Pregled dejavnosti za udejanjanje operativnega načrta strategije vseživljenjskosti učenja v Sloveniji' in v poročilu o konferenci ugotovili, da je 'Pregled' ustrezna podlaga za izdelavo operativnega načrta Strategije in predlagali, da se upošteva prioritete in dodatne predloge, ki so jih dali udeleženci v razpravi na konferenci, dne 30. avgusta 2007; udeleženci konference so predlagali, da MŠŠ začne pripravljati Operativni načrt takoj.

Ker prihaja v razpravah o sistemski ureditvi do zamenjevanja sistema izobraževanja odraslih s sistemom vseživljenjskega učenja, bo ADS odgovorne organe in širšo javnost opozarjalo, da je lahko takšno zamenjevanje neugodno in nevarno za sistemsko urejanje izobraževanja odraslih, saj se tako odgovorni organi izogibajo sistemskemu urejanju izobraževanja odraslih, ki ga je treba urejati posebej in ga ni mogoče nadomestiti s sistemskim urejanjem vseživljenjskega učenja.

d/ ADS si bo še naprej prizadevalo, da se zboljša učinkovitost črpanja sredstev ESS za potrebe izobraževanja odraslih. S tem bo nadaljevalo razpravo, ki je potekala na konferenci 'Nacionalna strategija izobraževanja odraslih, pogled naprej' (glej točko 1.1), kjer so bile med drugim sprejete sklepne ugotovitve:

- da se na posebni delavnici obravnava analizo učinkovitosti črpanja sredstev
- da bodo izvajalci predstavili svoje pobude, predstavniki MŠŠ in drugih ministrstev pa bodo pojasnjevali, kaj je zakonsko sprejemljivo in kaj bodo v novi perspektivi spremenili v skladu s svojimi pristojnostmi, da bi sistemu črpanja izboljšali;
- da bodo predstavljena stališča in odgovori pristojnih služb na pobude konference na obeh ravneh – sistem in operativna raven.

Takšno delavnico je potrebno pripraviti v sodelovanju z odgovornimi organi in službami MŠŠ.

ADS se bo pri navedenih in morebitnih drugih tekočih nalogah na področju sistemskega urejanja izobraževanja odraslih trdno in vztrajno ravnalo po teh usmeritvah.

2. Organiziranje strokovnih srečanj, posvetov, konferenc in sestankov

a/ *Strokovne razprave in pogovori.* Na sejah IO ADS v letu 2007, zlasti v drugi polovici leta, je bila spoznana in identificirana potreba, da bi ADS - kot najširše krovno stanovsko društvo za izobraževanje odraslih v Sloveniji - organiziralo stalne strokovne razprave (pogovore, srečanja), s katerimi bi pripomoglo k širitvi in poglobljanju andragoškega in strokovnega znanja svojih članov in drugih zainteresiranih. Komisija ADS za strokovne razprave in pogovore je že podala vizijo in okvirni program o delovanju Komisije. Identificirane so nekatere potencialne vsebine (teme) za strokovne pogovore. Program in organizacijo bo vodila Komisija. Ta srečanja in razprave naj bi v prihodnosti postale osrednji programski repertoar strokovnega delovanja in stanovske vloge društva.

V letu 2009 bomo izpeljali tri strokovna srečanja in razprave. Prvo srečanje z naslovom 'Srečanja spominov' bo v aprilu 2008. Na njej bo organiziran pogovor z nekdanjimi voditelji in najaktivnejšimi člani ADS ter drugimi pomembnimi akterji razvoja izobraževanja odraslih, ki jim je ADS v letih 2007 in 2008 podelilo nazive 'častni član ADS'. Teme in termine drugih dveh pogovorov bo določila Komisija.

Poglavitne ugotovitve, stališča in morebitne predloge v zvezi z obravnavano tematiko bomo objavili in tako širše promovirali nekatera andragoška znanja in spoznanja.

b/ *Strokovni posvet z mednarodno udeležbo* na temo 'Razvoj kariere kot področja andragoške stroke'. Kariero do zdaj praviloma nismo doživljali kot andragoško področje. Novo videnje, utemeljeno tudi s strategijo vseživljenjskosti učenja, zahteva integrativen in interdisciplinaren pogled na kariero, pri tem pa poudarja vlogo in pomen izobraževanja odraslih in andragogike, kot sorazmerno nove stroke in znanstvene discipline v družini ved, ki se ukvarjajo s kariero.

3. Sodelovanje v projektih in aktivnostih s področja izobraževanja odraslih

ADS se bo potegovalo za izpeljavo dveh projektov, iz programa promocije strategije vseživljenjskosti učenja v Sloveniji. Pri tem bomo kandidirali tudi za sredstva, ki jih prejema vsako leto MŠŠ za promocijo vseživljenjskosti učenja v programu Izobraževanje in usposabljanje 2010. Organizirali bomo omizja (panelne razprave) in strokovno razpravo o obravnavani tematiki v osmih krajih v Sloveniji, vsaka tema bo obravnavana v štirih izbranih krajih. Ob tej priložnosti bomo namenili posebno pozornost promociji strategiji vseživljenjskosti učenja. Izdelali bomo temeljna promocijska gradiva, s katerimi bomo povečali učinkovitost razprav in podaljšali promocijske učinke tudi na širši prostor (območje), v katerem bodo potekale panelne predstavitve in razprave, in na čas po izpeljavi razprave. Razprave bodo namenjene delavcem s področja vzgoje in izobraževanja, med temi bodi imeli prednost izobraževalci in izvajalci izobraževanja odraslih. K razpravam bomo vabili tudi predstavnike lokalnih in nacionalnih sredstev javnega obveščanja.

Temi, ki ju želimo izpeljati na tak način, sta:

a/ *Medgeneracijsko sožitje v strategiji vseživljenjskosti učenja.* in

b/ *Pravičnost v izobraževanju odraslih.*

4. Zboljševanje organiziranosti in učinkovitosti delovanja društva

V letu 2007 se je na sejah IO ADS postopoma utrjevalo spoznanje, da se bo lahko učinkovitost delovanja društva povečala le, če se bo delo decentraliziralo. Ta cilj je mogoče doseči predvsem s tem, da se za posamezna področja in vrste dejavnosti društva ustanovijo bodisi komisije bodisi sekcije, ki relativno samostojno izpeljujejo dejavnost na svojem področju in svoje ugotovitve, pobude in predloge dajejo v presojo in odločanje IO ADS.¹

V letu 2009 predvidevamo delovanje ali postopno oblikovanje teh-le komisij ali sekcij:

- Komisija za strokovne razprave in pogovore;
- Komisija za sistem izobraževanja odraslih;
- Komisija za materialno-finančna vprašanja;
- Komisije za osebe s posebnimi potrebami; *ter*
- Sekcija za kakovost izobraževanja odraslih;
- Sekcija za zagotavljanje pravičnosti v izobraževanju odraslih.
- Sekcija študentov andragogike.

Prve štiri navedene komisije že delujejo in že prispevajo svoje deleže v programu dela ADS.

Komisija za osebe s posebnimi potrebami bo nastajala tako, da bo v letu 2008 poskušala v dejavnost ADS privabiti strokovnjake, ki se ukvarjajo z odraslimi osebami z motnjami v duševnem razvoju. Strokovnjake za druge skupine oseb s posebnimi potrebami (slabovidni, gluhi, s telesnimi okvarami itn.) bomo skušali postopno pridobiti za sodelovanje v ADS.

---

¹ Kratka opredelitev obeh tipov organiziranosti dela v društvu (sekcija, komisija):

Sekcija: posebna, relativno stalna organizacijska enota, ki povezuje člane po njihovih zanimanjih za specifično področje izobraževanja odraslih ali društvene dejavnosti; lahko (praviloma) ima svoj načrt dela in pravila. Primera: sekcija za kakovost izobraževanja odraslih; sekcija za osebe s posebnimi potrebami.

Komisija: skupina članov, ki pomaga IO pri realizaciji programa ADS na specifičnem vsebinskem področju, na primer komisije za: strokovne razprave, za sistem izobraževanja odraslih, za finančno-materialna vprašanja ipd.

Komisije in sekcije bodo s svojim delom pomemben dejavnik animiranja in pridobivanja članov za dejavnosti društva.

Posebna pozornost ADS velja pridobivanju in vključevanju študentov v društvo, ki jih je zdaj že 22.

5. Vzdrževanje mednarodnih stikov in zastopanje asociacije v mednarodnih združenjih.

Poleg mednarodnih stikov, ki jih bomo vzpostavljali in razvijali na posvetih, opisanih v prejšnjih točkah, bomo še naprej sodelovali v Evropski asociaciji za izobraževanje odraslih (EAEA) in članstvo potrjevali s plačilom članarine.

6. Skrb zaboljšanje finančnega in materialnega položaja društva

Za izpeljavo tega programa in zaboljševanje organiziranosti in učinkovitosti delovanja ADS bodo potrebna večja finančna sredstva kot jih lahko društvo pridobi samo s članarino.

Zaradi novih nalog in širitve dejavnosti ADS bomo v letu 2009 pogodbeno zaposlili osebo za opravljanje tekočih tehničnih in administrativnih del na sedežu društva.

Nekaj sredstev lahko ADS pridobi z izvajanjem načrtovanih projektov. V letu 2007 je MŠŠ društvu podelilo status 'društva, ki deluje v javnem interesu', kar društvu omogoča, da pridobiva sredstva za svojo neprofitno dejavnost.

S sklepom MŠŠ je bilo ADS uvrščeno v seznam upravičencev do donacij (podlaga za to je 142. člen Zakona o dohodnini), in lahko uporabi novost v davčni zakonodaji, ki omogoča, da občani namenijo društvu do 0.5 % svoje dohodnine.

Tudi v letu 2009 bo ADS zaprosilo MŠŠ za sofinanciranje njegove dejavnosti vsaj v višini 5000,00 €.

Druga področja nalog, navedena v začetku tega programa, so stalne in redne naloge, ki jih ADS izpeljuje tekoče, po potrebi in v skladu z možnostmi. O izpeljavi teh nalog se tekoče odloča in sklepa IO ADS. To so:

- povezovanje z drugimi subjekti – strokovnimi in nevladnimi organizacijami – ki delujejo na področju ali v interesu izobraževanja in učenja odraslih in sodelovanje z njimi;
- promocija ter stiki z javnostmi in mediji; urejanje spletnih strani;
- informiranje članstva;
- spremljanje aktualnih dogodkov in odzivanje nanje;
- organiziranje družabnih srečanj in aktivnosti.

Dr. Zoran Jelenc, predsednik Andragoškega društva Slovenije

Ljubljana, 27. marec 2009